

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

**СИЛАБУС
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
«Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
початкової освіти та освітніх інновацій
протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика навчання «Я досліджую світ».
Викладач	Височан Леся Михайлівна
Контактний телефон викладача	380963654260
Е-mail викладача	vysochan.lesia @gmail.com
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок, 15.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» до викладання в початковій школі інтегрованого курсу «Я досліджую світ» з урахуванням ідей Нової української школи. У курсі «Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»» інтегрується: - психолого-педагогічний зміст дисциплін фахового (професійно- практичного) циклу, на основі якого побудовано методичну систему управління цілісним процесом навчання, а саме: «Педагогіка» «Психологія загальна та вікова», «Психологія педагогічна», «Педагогічна майстерність», «Педагогічні технології в початковій школі», «Методика навчання української мови», «Дитяча література з методикою навчання літературного читання», «Методика навчання освітньої галузі «Математика»», «Методика навчання освітніх галузей «Природознавство», «Суспільствознавство»», «Основи валеології з методикою навчання основ здоров'я», «Трудове навчання (практикум з методикою)», «Методика навчання інформатики», педагогічна практика - власне зміст пропедевтичних дисциплін циклу загальної підготовки, що у своїй єдності повинні забезпечити формування загальної наукової цілісної картини світу, місця в ньому людини в молодших школярів, емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу та зв'язок з довкіллям: «Історія України», «Історія української культури», «Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці», «Основи медичних знань та цивільного захисту», «Анатомія і фізіологія дітей з основами генетики», «Математика», «Українська мова», «Основи природознавства та екології»; «Правознавство», «Основи економічної теорії», «Соціально-політичні студії». Такий підхід зумовлюється важливою вимогою сучасної освіти – її гуманізацією і демократизацією.	

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування творчої особистості майбутнього вчителя

початкової школи, спроможного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в галузі початкової освіти, який володіє знаннями про психолого-педагогічні особливості навчально-виховного процесу, вміннями застосовувати сучасні педагогічні технології, здатністю до застосування знань в умовах професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування власної світоглядної позиції щодо природи, людини,

суспільства; корекція їхніх особистісних світоглядних поглядів, цінностей, установок; виховання соціальної компетентності, організація ціннісно-орієнтаційної діяльності майбутніх учителів під час проведення уроків інтегрованого курсу «Я досліджую світ»;

- забезпечення усвідомлення студентами фундаментальної єдності в системі людина – природа – суспільство – Всесвіт; засвоєння знань про природу, суспільство, людину як окремі системи і осягнення їх сенсу на основі різних способів інтеграції освітніх галузей початкової освіти;
- формування уявлення про методiku навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» як педагогічну науку та її методологію; усвідомлення необхідності вивчення навчальної дисципліни у світлі реформування Нової української школи;
- засвоєння вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі; уміння аналізувати методичні системи, реалізовані в підручниках, навчальних посібниках, із метою з'ясування їх переваг і недоліків;
- навчання свідомо і творчо підходити до визначення навчально-виховних завдань, планування роботи вчителя, розробки календарно-тематичного змісту інтегрованого курсу за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі) та активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів (інтегровані уроки, тематичні дні, проектна діяльність, екскурсії, домашні роботи, гуртки), які дозволять цілісно використати можливості урочної і позаурочної діяльності;
- формування вмінь добирати доцільні методи і засоби навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку (теми і проблеми тижня) із урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних і вікових особливостей учнів; застосовувати сучасні методики та навчальні технології освітніх галузей під час проектування різних видів діяльності молодших школярів;
- формування вмінь використовувати в освітньому процесі системи теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти; пояснювати сутність понять, способів діяльності, що належать до освітніх галузей;
- засвоєння та реалізація вимог до забезпечення здоров'язбережувального освітнього середовища, які не передбачають матеріального оснащення, і спрямовані на особистісний, творчий і духовний розвиток особистості; урахування при створенні освітнього середовища індивідуальних потреб учнів, у т.ч. обдарованих дітей і тих, які мають особливі освітні потреби;
- формування особистості майбутнього вчителя, який зорієнтований не на передачу знань, а на особистісний розвиток дитини і потреби сучасної школи; розкриття процесу гуманізації і демократизації освіти в Україні; визнання пріоритетів загальнолюдських цінностей; формування потреби до пізнання світу та людини як соціальної та біологічної істоти; засвоєння духовних цінностей;

виховання патріотизму, поваги до Української держави, її символики.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Програмні результати навчання:

ПР-3. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10 годин

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18 годин	
самостійна робота		62 години	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	Початкова освіта	3	нормативна
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Тема 1.Педагогічні аспекти формування ключових та предметних компетентностей.		2	2 10
Тема 2. Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів.Підготовка вчителя до планування освітньої діяльності.		2	4 10
Тема 3. Організація уроку інтегрованого курсу “ Я досліджую світ”.Сучасні методи навчання інтегрованого курсу “Я досліджую світ”.		2	4 10
Тема 4. Формування цілісного ставлення про навколишній світ і основ екологічної грамотності,емоційноціннісного ставлення до навколишнього світу.		2	4 10
Тема 5.Формування громадянської та історичної компетентностей учнів початкової школи,установки на здоровий і безпечний спосіб життя та розвиток підприємницької компетентності.		2	2 10
Тема 6.Підготовка вчителя до планування освітньої діяльності.			2 12
ЗАГ.:		10	18 62
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Форма контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену (50 балів) та оцінки за практичні заняття (40 балів). Ця оцінка розраховується як середня арифметичне за всі практичні заняття розділені на два. Самостійна робота оцінюється у 10 балів.		

Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота проводиться для перевірки здатності здійснювати навчання молодших школярів з інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та тестового завдання. <i>Вид роботи - письмова контрольна або домашня для заочної форми навчання.</i> <i>Терміни написання для заочної – за 10 днів до початку сесії.</i> <i>– від руки, друковану або електронний варіант.</i>
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 40 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Контрольна робота проводиться для перевірки здатності здійснювати навчання молодших школярів у курсу «Я досліджую світ». Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та тестового завдання.
Підсумковий контроль	Кожний білет екзамену з «Методики навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» містить три теоретичні питання (30б.) та одне практичного характеру(20б.) ,разом 50 балів за екзамен. <i>Форма здачі - комбінована.</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Контрольна робота проводиться для перевірки здатності здійснювати навчання молодших школярів у курсу «Я досліджую світ».

Академічна доброчесність:

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, вручення в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної доброчесності. Виявлення однак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять

Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною.

Неформальна освіта:

Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна, дистанційні курси, вебінари)

8. Рекомендована література

1. Бібік Н., Бондарчук Г. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 80 с. : іл.
2. Бібік Н., Бондарчук Г. Я досліджую світ. 1 клас : методичний посібник для вчителя : до підручника Н. Бібік, Г. Бондарчук. Ч. 1. 1 : уроки 1 – 24. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 48 с.
3. Большакова І. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. І. Большакова. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 80 с. : іл.
4. Большакова І. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. І. Большакова, М. Пристінська. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 80 с. : іл.
5. Будна Н. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Н. Будна, Т. Гладюк, С. Забродська, Н. Шост. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018. 96 с.
6. Будна Н. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. Н. Будна, Т. Гладюк, С. Забродська, Н. Шост. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018. 96 с.
7. Вашуленко М. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. М. Вашуленко, В. Бевз, Т. Єресько, О. Трофімова. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с. : іл.
8. Вашуленко М. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. М. Вашуленко, В. Бевз, Т. Єресько, О. Трофімова. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с. : іл.
9. Волощенко О. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Світич, 2018. 128 с. : іл.
10. Волощенко О., О. Козак, Г. Остапенко Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Світич, 2018. 128 с. : іл.
11. Воронцова Т. В. Пономаренко, О. Хомич, І. Гарбузюк, Н. Андрук, К. Василенко, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Вид-во «Алатон», 2018. 128 с. : іл.
12. Воронцова Т., В. Пономаренко, О. Хомич, І. Гарбузюк, Н. Андрук, К. Василенко. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Вид-во «Алатон», 2018. 128 с. : іл.
13. Вчимося вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ». 1 клас. Автори-упорядники Н. Маценко, Н. Свір. Харків : Вид-во «Основа», 2018. 136 с.
14. Гільберг Т., С. Тарнавська, Н. Гнатюк, О. Павич. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Вид-во «Генеза», 2018. 116 с. : іл.
15. Гільберг Т., С. Тарнавська, Н. Гнатюк, О. Павич. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. Київ : Вид-во «Генеза», 2018. – 117 с. : іл.
16. Гільберг Т. С. Тарнавської, О. Гнатюк, Н. Павич., Робочий зошит до інтегрованого курсу за підручником «Я досліджую світ» У 2 ч. Ч. 1.2. – Київ : Вид-во «Освіта», 2018. – 64 с.
17. Грущинська І., З. Хитра, І. Дробязко, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. – Київ : Оріон, 2018. – 116 с. : іл.
18. Грущинська І., Я, З. Хитра, І. Дробязко досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. – Київ : Оріон, 2018. – 115 с. : іл.
19. Жаркова І. Л. Мечник, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. – Тернопіль : Вид-во «Підручники і посібники», 2018. – 96 с. : іл.
20. Жаркова І. Л. Мечник, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. – Тернопіль : Вид-во «Підручники і посібники», 2018. – 96 с. : іл.
21. Іщенко О. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед.

освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1 / О. Іщенко, О. Ващенко, Л. Романенко, О. Кліщ. – Київ : – Літера ЛТД, 2018. – 112 с. : іл.

22. Іщенко О.О. Ващенко, Л. Романенко, О. Кліщ., Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2 – Київ : – Літера ЛТД, 2018. – 112 с. : іл.

23. Тагліна О.Г. Іванова, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 112 с. : іл.

24. Тагліна О. Г. Іванова, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. . – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 112 с. : іл.

Допоміжна

1. Бібік Н.Г.П. Бондарчук, Я досліджую світ. 1 клас : робочий зошит : до підручника : у 2 ч. Ч. 1.1 . – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 32 с. : іл.

2. Бібік Н., Г.П. Бондарчук, Я досліджую світ. 1 клас : робочий зошит : до підручника : у 2 ч. Ч. 1.2 – Харків : Вид-во «Ранок», 2019. – 32 с. : іл.

3. Большакова І.М. Пристінська., Я досліджую світ. 1 клас : робочий зошит : до підручника : У 2 ч. Ч. 1 – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 64 с. : іл.

4. Назаренко А. Т. Гільберг, С. Тарнавської, О. Гнатюк, Н. Павич. ,«Я досліджую світ. 1 клас» Робочий зошит до інтегрованого курсу за підручником «Я досліджую світ» У 3 ч. Ч. 1.– Харків : Видавництво «Ранок», 2018. – 32 с.

5. Назаренко А. Т. Гільберг, С. Тарнавської, О. Гнатюк, Н. Павич. ,«Я досліджую світ. 1 клас» Робочий зошит до інтегрованого курсу за підручником «Я досліджую світ» У 2 ч. Ч. 1.2. – Харків : Вид-во «Ранок», 2019. – 32 с.

6. Тагліна О.,Г. Іванова. Я досліджую світ. 1 клас. Зошит-альбом із творчими завданнями. У 2 ч. Ч. 1. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 48 с., іл.

Сайт учителів початкових класів: <http://yrok.at.ua>.

Топол В. Як по-новому оцінюватимуть учнів перших класів

<http://nus.org.ua/articles/yak-po-novomu-otsinyuvatymut-uchniv-pershyh-klasiv/>

Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник /

Упорядник О. Рома – The LEGO Foundation, 2018. – 32 с.

<http://nus.org.ua/news/mon-opublikovalo-posibnyky-z-vykorystannya-lego-u-pochatkovij-shkoli/>

Прізвище, посада :
професор кафедри
початкової освіти та освітніх
інновацій

Леся ВИСОЧАН